MALTA

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
BHALA QORTI TA' GUDIKATURA KRIMINALI

MAGISTRAT DR.
MARSEANN FARRUGIA

Seduta tal-25 ta' Jannar, 2013

Numru. 153/2009

Il-Pulizija
(Spettur Nikolai Sant)
(Spettur Elton Taliana)

vs.

Aaron Steven Stewart Edward Ritchie

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjonijjiet migjuba kontra Aaron Steven Stewart Edward Ritchie ta' 25 sena bin Edgar u Janet Mary nee Rayner mwieled Portsmouth, l-Ingilterra fis-17 ta' Frar 1984 u residenti 176, Cospicua Road, Paola, detentur tal-karta tal-Identita numru 77000 (L).

Akkuzat talli f'dawn il-Gzejjer nhar l-4 ta' Ottubru 2008 u fil-gurnata ta' qabel:

a. kellu fil-pussess tieghu d-droga kokajina specifikata fl-ewwel skeda tal-Ordinanza dwar il-medicini perikoluzi Kap 101 tal-Ligijiet ta' Malta meta ma kienx fil-pussess ta' awtorizzazzjoni ghall-importazzjoni jew ghall-esportazzjoni mahrug mit-Tabib Principali tal-Gvern skond id-disposizzjonijiet tar-4 u s-6 Taqsima tal-Ordinanza u meta ma kienx bil-licenzja jew xort'ohra awtorizzat li jimmanifattura, jew li jforni d-droga msemmija u meta ma kienx b'xi mod iehor bil-licenzja mill-President ta' Malta li jkollu d-droga msemmija fil-pussess tieghu u naqas milli jipprova li d-droga msemmija giet fornuta lilu ghall-uzu tieghu skond ir-ricetta kif provdut fir-regolamenti msemmija u dan bi ksur tar-regolament 9 tar-Regoli tal-1939 dwar il-Kontroll Intern tad-Drogi Perikoluzi (GN 292/39) kif sussegwentement emendati u bi ksur tal-Ordinanza dwar il-Medicini Perikoluzi Kap 101 tal-Ligijiet ta' Malta.

U aktar talli f'dawn il-Gzejjer bejn it-28 ta' Settembru 2008 u l-1 ta' Ottubru 2008:

b. kellu fil-pussess tieghu d-droga eroina specifikata fl-ewwel skeda tal-Ordinanza dwar il-Medicini Perikoluzi tal-Kapitolu 101 tal-Ligijiet ta' Malta meta ma kienx fil-pussess ta' awtorizzazzjoni ghall-importazzjoni jew ghall-esportazzjoni mahrug mit-Tabib Principali tal-Gvern skond id-disposizzjonijiet tar-4 u s-6 Taqsima tal-Ordinanza u meta ma kienx bil-licenzja jew xort'ohra awtorizzat li jimmanifattura, jew li jforni d-droga msemmija u meta ma kienx b'xi mod iehor bil-licenzja mill-President ta' Malta li jkollu d-droga msemmija fil-pussess tieghu u naqas milli jipprova li d-droga msemmija giet fornuta lilu ghall-uzu tieghu skond ir-ricetta kif provdut fir-regolamenti msemmija u dan bi ksur tar-regoli tal-1939 dwar il-Kontroll Intern tad-Drogi Perikoluzi (GN 292/1939) kif sussegwentement emendati u bi ksur tal-Ordinanza dwar il-Medicini Perikoluzi Kap 101 tal-Ligijiet ta' Malta.

Il-Qorti giet ukoll mitluba tittratta mal-imputat li huwa recidiv b'diversi sentenzi moghtija mill-Qorti tal-Magistrati (Malta) nhar it-2 ta' Mejju 2006, l-1 ta' Frar 2006, fit-23 ta' Awissu 2005 u fit-18 ta' Lulju 2006, liema sentenzi huma definittivi u ma jistghux jigu mibdula.

Wara li semghet ix-xhieda u rat l-atti kollha tal-kaz u d-dokumenti ezebiti, inkluz l-ordni tal-Avukat Generali bis-sahha tas-subartikolu tnejn (2) tal-Artikolu 22 tal-Ordinanza dwar il-Medicini Perikoluzi (Kap. 101), sabiex din il-kawza tinstema' minn din il-Qorti bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali;

Wara li semghet it-trattazzjoni final ital-partijiet;

Ikkunsidrat:

Konsiderazzjonijiet dwar Htija

L-imputat gie imwaqqaf mill-pulizija f'karozza ma terza persuna. Ghalkemm il-vettura kienet tal-imputat, l-imputat kien fis-seat tal-passiggier u taht saqajh instabu zewg seringi u mgharfa bi trab abjad.

Il-prosekuzzjoni qed isserrah il-kaz taghha fuq l-istqarrija tal-imputat, stante li ghalkemm il-prosekuzzjoni ezebiet iz-zewg seringi u l-imgharfa, ma talbitx li jinhatar espert biex jigu analizzati. Fl-istqarrija tieghu, l-imputat kien ammetta li jabbuza mid-droga eroina, li z-zewg seringi u l-imgharfa bi trab abjad li nstabu fil-karozza kienu tieghu, u li kien uzahom biex jabbuza mid-droga kokajina.

Id-difiza ma resqitx provi, pero fit-trattazzjoni orali finali, issollevat il-kwistjoni li l-istqarrija ghandha tigi skartata ghaliex ittiehdet fi zmien meta l-ligi Maltija ma kienitx tippermetti li persuna arrestata tikkonsulta ma' avukat qabel l-interrogatorju.

Fl-ahhar sentenza moghtija mill-Qorti Kostituzzjonali in materia, u cioe dik fl-ismijiet **Charles Steven Muscat v. Avukat Generali** deciza fit-8 t'Ottubru 2012, il-Qorti

Kostituzzjonali irriteniet li l-fatt wahdu li l-istqarrija tkun ittiehdet minghajr ma l-persuna arrestata jkollha access ghal avukat, mhux bizzejjed sabiex jista' jinghad li kien hemm ksur tad-dritt ghal smiegh xieraq. F'dan il-kaz, il-Qorti Kostituzzjonali irriteniet illi *"Ghalhekk, li trid taghmel din il-Qorti ma huwa la li tara jekk l-attur huwiex hati jew le tal-akkuzi ngiebu kontrieh u lanqas li tara biss jekk l-attur kellux l-ghajnuna ta' avukat waqt l-interrogazzjoni u tieqaf hemm: li ghandha taghmel din il-qorti hu li tara jekk dak in-nuqqas wassalx ghal ksur tal-jedd ghal smiegh xieraq u hekk inholoqx il-perikolu illi l-attur jinstab hati meta ma kellux jinstab hati. Jekk ma hemmx dan il-perikolu, mela ma hemmx ksur."*

Fil-kaz ta' **Muscat** fuq citat, il-Qorti Kostituzzjonali waslet ghall-konkluzjoni li ma kienx gie lez id-dritt ghal smiegh xieraq, ghaliex *inter alia*:

1. meta sar l-interrogatorju, ir-rikorrent kien ragel matur li gia kien qieghed jiskonta sentenza ta' prigunerija fil-Facilita Korrettiva ta' Kordin. Ghalhekk kellu esperjenza ta' interrogatorju mill-pulizija u ma kienx xi minorenni jew ibati minn xi forma ta' vulnerabilita hekk li facilment ikun intimidat bl-ambjent fejn issir l-interrogatorju.
2. ir-rikorrent kien gie mgharraf bil-jedd tieghu li jibqa' sieket u ma jwegibx, u skont il-ligi dak iz-zmien, din l-ghazla seta' jaghmilha minghajr konsegwenzi ta' xejn.
3. sakemm infethet il-kawza ir-rikorrent qatt ma fittex li jiehu lura l-istqarrija li kien ghamel jew li jichad dak li fiha.

Ma jistghax ikun hemm dubbju li l-access ghal avukat qabel l-interrogatorju bhala parti mid-dritt ta' smiegh xieraq gie introdott kemm mill-Qorti Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem (ara il-kaz ta' **Salduz**[1]) u mill-Qorti Kostituzzjonali (ara **Il-Pulizija v. Alvin Privitera**[2]), biex jirrimedja ghal sitwazzjonijiet ta' zbilanc u nuqqas ta' ugwaljanza bejn l-interrogatur u min qed jigi interrogat. Jista' facilment ikun hemm sitwazzjonijiet ta' intimidazzjoni, paniku u konfuzjoni f'mohh il-persuna

[1] Deciz fis-27 ta' Novembru 2008.
[2] Deciz fil-11 ta' April 2011.

arrestata tant li f'dawk ic-cirkostanzi l-istqarrija taghha ghandha tigi skartata. Ghalhekk huwa gust li ammissjoni jew stqarrija maghmula minn persuna vulnerabbli f'cirkostanzi intimidanti ghandha tigi skartata. Min-naha l-ohra jekk il-persuna arrestata ma hix persuna vulnerabbli u c-cirkostanzi ma jistghux jitqiesu intimidanti, ma hemmx raguni valida ghaliex l-istqarrija taghha ghandha tigi skartata.[3]

Fil-kaz odjern, meta ittiehdet l-istqarrija, l-imputat kellu 25 sena, u kellu diga tminn (8) kundanni minn dawn il-Qrati. Hamsa minn dawn il-kundanni kienu ta' prigunerija effettiva u cioe, li kienu ta' sena, erbatax-il xahar, tnax-il xahar, sitt xhur u disa' xhur prigunerija rispettivament. Ghalhekk, certament ma jistghax jinghad li l-imputat ma kienx midhla tal-pulizija u mal-mod ta' kif isiru l-interrogazzjonijiet. L-imputat ma kienx minorenni u lanqas allega li kien ibati minn xi forma ohra ta' vulnerabilita, hekk li facilment ikun intimidat bl-ambjent fejn sar l-interrogatorju.

In oltre qabel l-interrogatorju, l-imputat gie mgharraf bid-dritt tieghu li jibqa' sieket u ma jwegibx, u kif inghad skont il-ligi dak iz-zmien, din l-ghazla seta' jaghmilha minghajr konsegwenzi ta' xejn. Fil-fatt, l-imputat ezercita dan id-dritt tieghu billi ghazel li ma jwiegibx ghal domanda wahda.

Huwa rilevanti wkoll li ghalkemm l-istqarrija ittiehdet fl-4 ta' Ottubru 2008, kien biss fit-trattazzjoni finali li saret fis-26 ta' Novembru 2012 f'dawn il-proceduri li l-imputat talab li l-istqarrija tieghu tigi skartata. Matul dawn l-erba' (4) snin, l-imputat qatt ma fittex li jiehu lura l-istqarrija jew li jichad dak li fiha. Dan huwa sinjal li l-imputat stess ma kienx qieghed ihoss illi tqieghed taht svantagg ingust bl-istqarrija li, wara kollox, ghamilha liberament.

Ghaldaqstant, fil-fehma konsidrata ta' din il-Qorti ma hemmx raguni valida ghaliex ghandha tiskarta l-istqarrija. In vista tal-ammissjoni volontarja tal-imputat fl-istqarrija, il-

[3] Ara ittra ta' Dottor Giovanni Bonello ex-imhallef fil-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem ippubblikata fit-*Times of Malta* fit-28 ta' Novembru 2012.

Qorti issibu hati ta’ pussess semplici tad-droga eroina u kokajina.

Rigward l-addebit tar-recidiva, din tirrizulta mis-sentenzi ezebiti mill-prosekuzzjoni.

Konsiderazzjonijiet dwar Piena

Illi dwar il-piena, il-Qorti hadet in konsiderazzjoni il-fatt li l-imputat ikkopera mal-pulizija. Pero l-fedina penali tieghu hija wahda raffrettarja. Kif gia inghad, qabel l-interrogatorju tal-kaz odjern l-imputat kellu diga tminn (8) kundanni minn dawn il-Qrati, u l-fedina aggiornata tieghu turi li gie ikkundannat sitt (6) darbiet ohra minn dawn il-Qrati, principalment fuq serq u fi tnejn minnhom rega’ gie ikkundannat ghal perjodu ta’ prigunerija effettiva.

Fil-fatt, l-imputat huwa recidiv, u l-Qorti hija ta’ l-opinjoni li l-piena tieghu ghandha tizdied bi grad.

Konkluzjoni

Ghal dawn il-motivi, il-Qorti wara li rat l-Artkoli 22(1)(a) u 22 (2) (b) (ii) tal-Kapitolu 101 tal-Ligijiet ta’ Malta u r-Regolament 9 tal-G.N. 292/1939, u l-Artikoli 49 u 50 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta’ Malta, issib lill-imputat hati tal-imputazzjoni migjuba kontra tieghu u tikkundannah ghal sitt xhur habs effettivi.

Il-Qorti tordna li d-droga u l-affarijiet konnessi maghha ezebiti jigu distrutti taht is-supervizjoni tar-registratur.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------